Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan M en R
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Kopie aan
Afgestemd met

Datum
8 mei 2025

Onze referentie
BZ2626755

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Vragen van het lid Teunissen (PvdD) aan MKGG, MLVVN en M BZ over diepzeemijnbouw

Aanleiding

Kamervragen van het lid Teunissen (PvdD) gesteld aan MKGG, MLVVN en M BZ over diepzeemijnbouw.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met bijgaande conceptbeantwoording van de Kamervragen (**Bijlage 1**) en ondertekening door M, mede namens R en de ministers van KKG, LVVN, EZK en IenW.

Kernpunten

- Het onderwerp diepzeemijnbouw beslaat gedeelde beleidsverantwoordelijkheden van BZ, IenW, EZK en LVVN.
- De vragen gaan over recente ontwikkelingen binnen de Internationale Zeebodemautoriteit ("Autoriteit"), waar een onderzoek loopt over mogelijke schendingen van contractuele verplichtingen door partijen die contracten hebben met de Autoriteit om op de internationale zeebodem te exploreren naar delfstoffen ("contractanten"). Aanleiding voor het onderzoek waren toekomstige plannen van het Canadese bedrijf The Metals Company (TMC) om vanaf 2027 te beginnen met het commercieel winnen van delfstoffen van de Internationale zeebodem, mogelijk buiten het VN-Zeerechtverdrag om, met een vergunning van de VS.
- Dat onderzoek richt zich o.a. op de vraag of contractanten in strijd handelen met hun contractuele verplichtingen, door (medewerking te verlenen aan) het ontplooien van diepzeemijnbouwactiviteiten op de internationale zeebodem met een vergunning van de VS in plaats van een vergunning van de Autoriteit.
- De voorgestelde beantwoording is gebaseerd op het kabinetsstandpunt diepzeemijnbouw dat door het kabinet-Rutte IV op 4 juli 2023 aan de Tweede Kamer is gestuurd, ondertekend door de ambtsvoorganger van M, mede namens de overige betrokken ministers en staatssecretaris (**Bijlage 2**); recente Kamervragen (mei 2025) van het lid Postma (NSC) "over de Verenigde Staten en The Metals Company ("TMC") om diepzeemijnbouw mogelijk te maken, buiten het internationale rechtskader van de Internationale Zeebodemautoriteit (ISA) om" (**Bijlage 3**); en recente

Kamervragen (augustus 2025) van het lid Teunissen (PvdD) "over mijnbouwbedrijf dat wil beginnen met mijnen in Stille Oceaan" (**Bijlage 4**).

- De beantwoording benadrukt en herhaalt tevens het Nederlandse standpunt dat diepzeemijnbouwactiviteiten in internationale wateren in overeenstemming met het VN-Zeerechtverdrag onder auspiciën van de Autoriteit dienen plaats te vinden.
- De vragen gaan (deels) ook over de betrokkenheid van het bedrijf Allseas[1], als operationeel partner van TMC, en de verantwoordelijkheid van Nederland, indien exploitatie van de internationale zeebodem door TMC zonder internationale vergunning zou plaatsvinden.

Toelichting

- Diepzeemijnbouw is het winnen van delfstoffen van de diepzeebodem. Het gaat alleen over mijnbouw op de zeebodem buiten de nationale rechtsmacht van staten ("internationale zeebodem").
- Diepzeemijnbouw op de internationale zeebodem is mondiaal gereguleerd in het VN-Zeerechtverdrag (uit 1982), het alomvattend multilateraal regime voor het gebruik en beheer van de oceanen, waaronder de internationale zeebodem. De Autoriteit is in dit verdrag aangewezen als beheerder van de internationale zeebodem.
- Volgens het verdrag kan alleen de Autoriteit vergunningen verstrekken voor het ontginnen van de internationale zeebodem. Om dat mogelijk te maken, wordt in het kader van de Autoriteit gewerkt aan een internationale exploitatieregeling die de grondslag moet vormen voor besluitvorming om toekomstige aanvragen voor exploitatieactiviteiten te kunnen goedkeuren of afwijzen. Die regeling is nog niet af. Nederland en een meerderheid van de verdragspartijen zijn van mening dat aanvragen voor exploitatie niet kunnen worden beoordeeld zolang er geen volledige exploitatieregeling tot stand is gekomen.
- Een Executive Order van President Trump van 24 april 2025 over diepzeemijnbouw die beoogt mogelijk te maken dat de VS vergunningen zou kunnen gaan verlenen voor diepzeemijnbouw op de internationale zeebodem buiten het juridisch kader van het VN-Zeerechtverdrag om en de plannen van TMC om daar gebruik van te maken, heeft een extra (politieke en juridische) dimensie toegevoegd aan de internationale discussie.
- De VS is weliswaar geen partij bij het VN-Zeerechtverdrag, maar heeft wel de Overeenkomst betreffende de uitvoering van Deel XI van het VN-Zeerechtverdrag ("1994 Overeenkomst") ondertekend. De 1994 Overeenkomst ziet op diepzeemijnbouw op de internationale zeebodem. Op grond van het verdragenrecht moet een staat die een verdrag heeft ondertekend maar nog niet heeft bekrachtigd "zich onthouden van handelingen die een verdrag zijn voorwerp en zijn doel zouden ontnemen."
- Veel onderdelen van het VN-Zeerechtverdrag worden algemeen aanvaard als een weerspiegeling van internationaal gewoonterecht, waaraan alle staten (ook niet verdragspartijen) zich moeten houden.

[1] Allseas is opgericht door Edward Heerema, met als hoofdkantoor Zwitserland en wereldwijd verschillende kantoren, waaronder in Delft.

- Op dit moment is het nog niet duidelijk of er partijen zijn die van de VS een (definitieve) vergunning zullen krijgen en of deze partijen in staat zijn op korte termijn en op commerciële schaal diepzeemijnbouwactiviteiten te ontplooien.